

สตรีมีครรภ์ที่เป็นพาหะธาลัสซีเมียชนิดเบต้าหรือฮีโมโกลบินอีกับการเกิดทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย

Pregnant Women with Beta-Thalassemia Trait or Hemoglobin-E Hemoglobinopathy and Low Birthweight

สุรพันธ์ แสงสว่าง, พิศพาภรณ์ พรหมใจ, วัชรชัย ไชยชนะ, รัชนีวรรณ จารุเลิศพงศ์
ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ กรมอนามัย

ธาลัสซีเมียเป็นความผิดปกติทางพันธุกรรมที่มีอุบัติการณ์สูงในประเทศไทย พาหะธาลัสซีเมียชนิดเบต้าหรือฮีโมโกลบินอีพบประมาณร้อยละ 16 ในประชากรภาคเหนือ เมื่อตั้งครรภ์สตรีที่เป็นพาหะธาลัสซีเมียจะมีความเสี่ยงต่อการเกิดโลหิตจาง และภาวะโลหิตจางอาจจะเสี่ยงต่อการเกิดทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะพาหะธาลัสซีเมียชนิดเบต้าและฮีโมโกลบินอีในสตรีมีครรภ์ต่อการเกิดทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม

วิธีดำเนินการวิจัย: การศึกษาย้อนหลังเชิงวิเคราะห์ retrospective analytic study โดยการค้นหาข้อมูลจากสถิติคลอดของสตรีมีครรภ์ที่มาคลอดในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2560 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม STATA ประมวลผลข้อมูล อายุ การศึกษา อาชีพ เชื้อชาติ ความเข้มข้นเลือดขณะตั้งครรภ์ (Hematocrit) อายุครรภ์ขณะคลอด เพศทารก ค่า HbA₂ เป็นจำนวน ร้อยละ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะพาหะธาลัสซีเมียกับน้ำหนักทารกแรกเกิด และตัวแปรแทรกซ้อนกับน้ำหนักทารกแรกเกิด ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติไคสแควร์ (chi-square)

ผลการวิจัย: จำนวนสตรีมีครรภ์ที่มาคลอด ทั้งหมด 3,460 คน พบว่าเป็นทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย 259 คน คิดเป็นร้อยละ 7.49 อายุสตรีมีครรภ์ที่มาคลอด อายุครรภ์ขณะคลอด และเพศทารกมีความสัมพันธ์กับน้ำหนักทารกแรกเกิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.036, 0.000, และ 0.002 ตามลำดับ) ส่วนการศึกษา อาชีพ เชื้อชาติ และภาวะโลหิตจาง ไม่พบความสัมพันธ์ทางสถิติกับน้ำหนักทารกแรกเกิด สตรีมีครรภ์ที่เป็นพาหะธาลัสซีเมียมีความสัมพันธ์กับน้ำหนักทารกแรกเกิด (ร้อยละ 9.97) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.047)

สรุป: สตรีมีครรภ์ที่เป็นพาหะธาลัสซีเมียชนิดเบต้าหรือฮีโมโกลบินอี มีความสัมพันธ์กับการเกิดทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม (ร้อยละ 9.97) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ p-value เท่ากับ 0.047 นั้นควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต โดยเป็นการศึกษาไปข้างหน้าในกลุ่มตัวอย่างหรือประชากรที่เพิ่มมากขึ้น และมีการควบคุมภาวะแทรกซ้อนอื่นๆ ในขณะตั้งครรภ์ที่มีผลต่อการเกิดทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย